

El turisme no començarà a remuntar fins al 2021

Els experts encara no s'atreveixen a afirmar quant durarà i quins efectes concrets tindrà la crisi que ve, però sí que n'avancen alguns detalls

Catalina Riera

Palma

La crisi del coronavirus i les mesures que s'han pres per evitar el col·lapse del sistema sanitari tindran conseqüències econòmiques per a les Balears. No n'hi ha cap dubte. La pregunta és: fins on arribaran? La majoria d'experts no s'atreveixen a fer previsions a llarg termini, encara, però tenen clar que les Illes es despertaran de l'estat d'alarma enmig d'una recessió i que la temporada turística d'enguany està tocada i no remuntarà, com a mínim, fins al 2021.

"Quan hi ha xocs forts, el turisme tarda entre tres i quatre mesos a tornar a recuperar-se", explica el catedràtic d'economia de la Universitat de les Illes Balears Eugeni Aguiló. Creu que, en un escenari molt optimista, la temporada turística "podria començar l'1 d'agost". Tot i això, pensa que l'afluència de visitants d'anys anteriors no es començaria a recuperar fins al 2021. El catedràtic de geografia Pere Salvà hi està d'acord i insisteix que la temporada d'enguany està perduda. "L'únic que pot passar a les Balears és que vinguin turistes cap a la

tardor". El també geògraf Ivan Murray avisa: "Possiblement vindran menys visitants dels que ens pensam", i considera que l'estratègia que ha de seguir el sector turístic és allunyar-se de la baixada de preus. "Amb aquesta mesura només sobreviuran els més grans", afirma. Recorda que a Espanya "no s'havia viscut una situació com aquesta d'ença de la Guerra Civil" i recorda el "gran temor" que té la societat "d'entrar en una profunda crisi econòmica", perquè "només fa uns quatre anys que vàrem començar a remuntar després de la recessió del 2008".

Estudis econòmics

Aquesta setmana la Fundació Impulsa publicava un informe en el qual s'exposava que només durant la primera quinzena de confinament s'han perdut 120,55 milions d'euros del PIB anual, que quedava en un 0,4% menys que el mes de març de l'any passat. Aquesta quantitat s'incrementarà durant les dues setmanes vinents i ho farà per dos motius: un és que l'economia ja va frenada i l'altre, l'augment de les activitats paralitzades. Cal tenir en compte que ara mateix l'Arxipèlag està en positiu, perquè els mesos de gener i febrer varen ser bons, però "si s'arribés a restar més

En el pitjor escenari, l'economia il·lencina pot arribar a un descens d'un 9,7% del PIB, i en el millor cauria gairebé com el 2008

d'un punt, ens trobaríem en negatiu", assenyala el director tècnic de la Fundació Impulsa, Antoni Riera.

El Consell Econòmic i Social de les Balears (CES) també ha calculat la caiguda de l'economia balear. En el seu informe indica que en el pitjor dels casos el descens pot arribar fins a un 9,7% del PIB el 2020. Això passaria si l'aturada de l'activitat es prorrogés fins al 30 de juny, fet que provocaria una davallada del 70% en el comerç i del 90% en l'hostaleria. En el millor dels escenaris, la baixada seria, com a mínim, d'un 3,7%, dues dècimes menys que en la recessió del 2008, quan va ser d'un 3,9%. Aquest seria el cas si la data de retorn a la normalitat fos, com a màxim, el 31 de maig. En aquest cas, l'activitat de l'hostaleria es reduiria un 50%, i la del comerç podria arribar al 40%.

Els economistes expliquen que la crisi que vindrà pot tenir tres formes. La primera seria la de la V: caiguda en picat de l'economia però amb recuperació immediata quan es toqui fons. La de la U indica que l'activitat es mantindria baixa temporalment. La darrera, la crisi en L, seria la que descriuria una economia incapaç de remuntar durant molts mesos. Els experts consultats coincideixen que la més probable és la segona, la crisi en U. Destaquen que les accions que es faran tant ara com quan s'atxequi l'estat d'alarma són molt importants a l'hora d'estimular l'economia. I un dels factors clau és impedir que els Expedients Temporals de Regulació d'Ocupació (ERTO) es convertixin en acomiadaments, i aconseguir que gran part de les prop de 68.000 persones de les Illes que ja són a l'atur tornin a treballar després de l'estat d'alarma. Ara bé, s'ha de tenir en compte que la recuperació econòmica serà lenta.

Mesures per frenar la crisi

Per sortir de la recessió, és essencial que les empreses que el 14 de març eren solvents ho siguin després de l'estat d'alarma. "Si no, haurem fet una gestió nefasta d'aquesta crisi", comenta Antoni Riera. També s'haurien de focalitzar els recursos cap als sectors quaternari (innovació, investigació i desenvolupament) i el quinari (sanitat, educació i serveis socials), igual que les "econòmies nòrdiques", que han demostrat "resistir millor la crisi sanitària", diu el president del CES, Carles Manera.

D'altra banda, Pere Salvà troba que s'han d'analitzar les debilitats, amenaces, oportunitats de la comunitat balear: "Hem d'aprofitar el coronavirus per canviar les infraestructures i fer previsions". És una opinió semblant a la de Murray, que considera que les Illes Balears depenen molt d'altres territoris i això "les fa vulnerables". Per aquest motiu "hauria de pensar seriosament a fer una economia d'aquí i per a aquí", alerta. ♦

ISMAEL VELAZQUEZ

Arran de la pandèmia del coronavirus la majoria dels negocis han hagut de tancar.